

Nunanut allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat 2015.

(Inuusutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoq) /

Nunanut allanut tunngasutigut sillimaniarnikkullu naalackersuinermi Kalaallit Nunaat akuusut ilaminiinnannguaaraat, taamaakkaluartorli Demokraatini isumaqarpugut, nunatta inissisimanagera qitiulluinnartuusoq.

Taamaattuminguna ilaatigut tamanna tunngavigalugu USA-p nunatsinni Thule Air Base ingerlakkaa. USA ikinngutingaarput iligalugulu aamma Demokraatini nuannaarutingaarput amerikamiut akornatsinniinnermini illersormatigut toqqissisimatillutalu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatiginngitsuussanngilarput Rusland Naalagaaffeqatigiillu Qalasersuarimi immap naqqa pillugu annertuumik isumaqatigiinnngissuteqarmata taamattunillu assortuussuteqartoqartillugu toqqissisimanarpoq iligigatsigu nunarsuarimi naalagaaffissuit pissaaneqarnerfaat nukittunersaallu.

Taamatulli oqareerluta pingaartillugu erseqqissanngitsuussanngilarput, illuatungeriittut ataqpeqatigiinnissarput piumasarigatsigu imatut paasillugu, piumasarisariaqarparput USA-p pisussaaffini malissagai isumaqatigiissutigullu ataqqillugit. Maannakkorpiaq Thule Air Basep ingerlannera pillugu kiffartuussinissamat isumaqatigiissut eqqarsaatigalugu pisarsimasut kusanaatsut saqqummertalerput.

USA-mut Danmarkimullu piumasarisariaqarparput, isumaqatigiissutit Kalaallit Nunaannut sapinngisamik annerpaamik iluaqusiisariaqartut - uangummiuna nunatta ilaa naalagaaffimmut takornartamat atortikkippat.

Tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq nakkutigilluaqqissaassallugu USA-mut pitsaasumik attaveqarnerput annermik iluaqutissarsiviginnaanerlugu. Demokraatini kissaatigaarput Joint Committeep ataani isumaqatigiissutini periarfissat ujartuiffigineruseriaqarigut.

Suleqatigiinnermut atatillugu assersuutigalugu ilinniartut inissaat kiisalu ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu suliffissat qassit iluatsinnikuuagut?

Naliginnaasumik Demokraatini isumaqarpugut ilinniartitaanerup iluani isumaqatigiissutigut paasiniaqqissaartariaqarpagut nalilersoqqillugillu, isumaqatigiissutit sapinngisamik annerpaamik iluaqutissarsivigiumallugit. Amerikamiut issittumut tunngasut pingaartippaat taamaattoqarneralu annermik atorluarniartariaqarparput siunertaralugu inuusuttatta pikkorinnerulernissaat.

Niuerneq inuussutissarsiornerlu

Nunarsuarmi nunat imminnut niueqatigiiaapput taamaattumik tassani niuillaqqissuuneq apeqqutaavoq. Maani Kalaallit Nunaanni annertuumik pinngitsoorsinnaangilarput nunarsuup sinnerata niueqatiginissaa assersuutigalugu raajaatigut aalisagaatigullu tunissagutsigit.

Tamanna tunngavigalugu pingaaruteqarpoq ersarissunik anguniagaqarnissaq aamma nunanut allanut tunngatillugu sulinermi pilersaarusiolaruansimanissaq. Suliame tassani pingaartut ilagaat niuerfissanik nutaanik nassaarniarnissaq peqataanillu niueqatigeriikkatsinni suliatta ineriartorteqqinnissaat.

Demokraatini taamaattumik Naalakkersuisut kaammattorusuppagut sapinngisamik niuernikkut inuussutissarsiornikkullu pilersaarinerlut peqataasaqqullugit - ajornanngippat danskit naalagaaffiat suleqatigalugu. Assersuutaalluarsinnaavoq Naalakkersuisut Japanimi inuussutissarsiornikkut pilersaarinermi peqataanerat, tassani danskit kunngiata illussaarsua sinniisuutitaqarpoq.

Kunngikkormiut asiami niuerfinni nuannarineqarluartarput taamaattumik pingaaruteqarpoq Kunngikkormiut peqataaffigisaannik pilersaarisooqalerneru tamaasa peqataasarnissaq Naalakkersuisut sakkortuumik sulissutigissagaat.

Peqataanik nunatsinni takutinniartariaqarparput politikkikkut patajaatsumik akisussaassusilimmillu ingerlatsisugut. Attaveqarnerup aatsitassarsiornerullu iluini annertuumik aningaasaliissuteqangajalerpugut, tassanilu Demokraatit isaanni nunat allamiut aningaasaliissuteqarnissaat pinngitsoorsinnaangilarput. Aningaasaliisartullu aatsaat pilertilersinnaavagut takutissinnaagutsigu aningaasarsiornikkut akisussaassusilimmik ingerlalluta politikkikkullu patajaatsumik ingerlalluta. Allatut oqaatigalugu nunami maani pissusilersornerput nunani allamiunik aningaasaliisartunik pilersitsilernissatsinnut apeqqutaasorujussuuvoq. Tamannalu eqqaamasariaqarparput.

Pingaaruteqarluinnarporli nunani allamiunik aningaasaliisartunik qarmaanissarput inuiaqatigiinni sanaartugassatta annertuumut ilaannut. Tassani eqqarsaatigaagut toqqaannartumik aningaasaliissutissat aamma aningaasaleeqatigiissutigineqarsinnaasut (soorlu OPP) tassani Namminersorlutik Oqartussat suleqatigisinnaavaat aningaasaliisartooq ataaseq arlallilluunniit sanaartugassaq sunaluunniit aallartinniarlugu. Nunat allamiut aningaasaliisartut ersiginagit aningaasaliissutissaat tikilluaqqusariaqarpagut nuannaarutigalugulu inuiaqatigiinni ingerlatat

amerlinerisa pilersissammagu savituumik ingerlerneq, ineriartorneq suliffissallu.

Puisut amiinut tunngasoq aamma EU

EU puisit amiinut tunngatillugu nunami maani pisuutitaanikooqaaq. Tassanilu Demokraatini malugaarput sunniuteqarsimaqisoq nunatsinni ataatsimiititalinilu susassaqtartuni ataatsimoorluinnarsimaneq aamma pisinnaatitaaffigut pillugit tunngavilersueqatigiissimanerput. Nunatsinni ataatsimoorluta sassarnerput Danmarkimut nassarparput, tassanilu paasitissinnaasimavarput suliamut EU-mut tunngatillugu Danmarkip sorsoqatigisariaqaraatigut. Taamaasiornitsigut Danmarki suleqatigalugu suliamut tunngatillugu EU-mut sakkortuumik takutitsivugut pisut massakkut nunatta kissaataasa tungaanut ingerlammata. Nuannersimaqaaq misigalugu suleqatigiissinnaanitta - nunatsinni Danmarkilu peqatigalugu - nukittuunngortikkaatigut.

Tassunga atatillugu puigussanngilarput EU-p Kalaallit Nunaat issittumut tamarmut igalaarimmagu, EU-mut pingaaruteqaqimmat tamaani sunniuteqarnissaq. Tamatuma piviusup iluaqutissarsiviginiarnissaa pikkoriffiginerusariaqarparput immikkoortuni allani EU isumaqatigiissuteqarfigissangaangatsigu. Uangut kisitta EU iluaqutiginngilarput - aamma EU iluaqutigeqaatigut. Aamma taamaappoq OLT pillugu suleqatigiinnitsinnut tunngatillugu, tassani suleqataajuassaagut suleqatitut tutsuviginartutut.

Taakkuugallarput 2015-mi Nunanut allanut tunngasutigut naalakkersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaatip tusaatissatut tigusatta oqallisigineranut atatillugu Demokraatini oqaatigerusutagut.